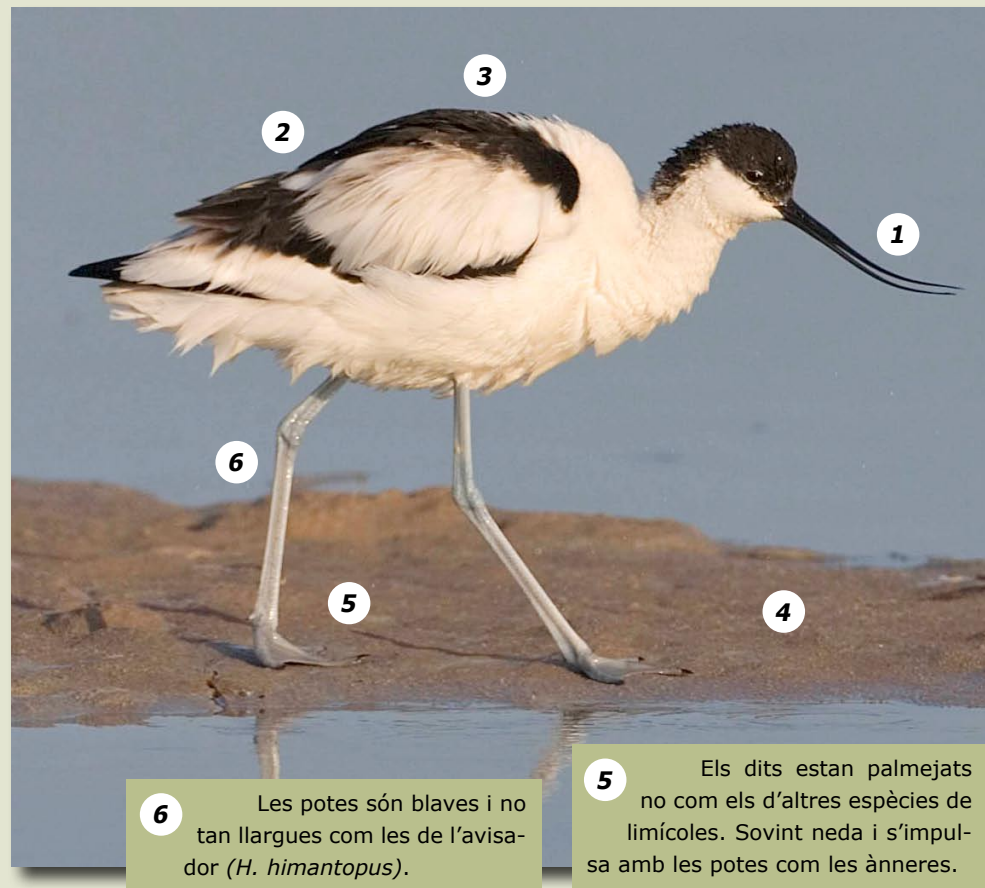

I aquí, què hi veus?

Què ens diuen els detalls de la imatge sobre aquest aucell?

Per **Pere J. Garcias**

1 El bec és la característica més notable d'aquesta au. Quan s'alimenta el mou de banda a banda paral·lel a la superfície agafant els petits animalons que naden a la superfície o prop d'ella.

2 El plomatge blanc i negre el fa molt conspicu. De fet el nom en anglès reflecteix aquest tret; Pied Avocet.

3 El color negre de les barres ens indica que l'exemplar és un adult ja que els joves tenen les barres marrons i les taques negres del clatell són més marró negres.

4 Pon els ous directament en terra i tria llocs ben nets de vegetació. És molt agressiu envers els congèneres i altres espècies. Cria en colònies laxas, de vegades amb altres espècies de limícoles.

5 Els dits estan palmejats no com els d'altres espècies de limícoles. Sovint neda i s'impulsa amb les potes com les ànneres.

6 Les potes són blaves i no tan llargues com les de l'avisador (*H. himantopus*).

Bec d'alena, *Recurvirostra avosetta*

Ja que som al mes de maig i la Natura està exultant d'activitat, avui farem una volta pel Salobrar de Campos per fixar-nos en un dels seus habitants més conspicus: el bec d'alena. No cal endinsar-se dins els estanys per observar-lo, només s'ha de recórrer el camí de la platja des Trenc. És per tot arreu. Per aquestes dates fins i tot se'l pot veure covant des de la carretera estant.

Avui no tendrem gaire feina, cosa que s'agraeix, ja que m'estira més fruir del camp que estar assegut davant l'ordinador. El nom genèric *recurvirostra* vé del llatí **recurvus**, recorbat, i **rostrum**, bec d'au. Crec que no cal dir el perquè, sols observant l'au queda aclarit. S'ha de dir, tanmateix, que aquest gènere també dona el nom

a la família a què pertany també l'avisador *Himantopus himantopus*. El nom específic *avosetta* sembla que està recollit des de 1603 quan Ulysse Aldrovandi, naturalista italià dels segles XVI i XVII, el descriví amb aquest nom. L'origen del mot és controvertit i, potser, vengui del llatí **avis**, au, i del grec **sitté**, una mena de garsa (*Pica pica*), segurament per analogia amb el plomatge blanc i negre. Però altres autors prefereixen veure-hi una derivació del llatí **advoco**, cridar, que és l'origen d'**advocat**. Deu ser per això de cridar *sense to ni so*, encara que ni so, no, ja que, precisament, d'això es tracta.

En castellà i gallec es diu *avoceta*, en català és *alena* o *bec d'alena* en referència a l'eina que entren els sabaters per foradar la

pell que després cosiran a la sola; en canvi, en portuguès l'anomenen *alfaiate*, sastre, per això de l'agulla. En anglès és *pied avocet*, mentre que en francès és *avocette élégant*. En italià no podia ser altra cosa que *avocetta* i en finès és *avosetti*. En alemany és *säbelschnäbler*, bec de sabre, exactament igual que en polonès, *szablodziób*, (*szabl*, sabre i *dziób*, bec). En neerlandès *kluut*, que sembla una onomatopeia del crit; en suec és *skärfläcka*; en danès *klyde* i en islandès *bjúgnefja*. Tots aquests noms són específics per l'alena i no tenen cap altra traducció. És clar que el nom més estès, amb diferència, és *avoceta*, amb totes les variants que vulgueu. Aquí fins i tot l'èuscar es posa d'acord i han adaptat el nom a *abozeta*. •

Notícies del món

Per **Maite Serra-Franco**

Aus bioindicadores de la contaminació

Molts contaminants es troben àmpliament distribuïts en l'ambient i passen a l'organisme a través del tacte, la inhalació i la ingesta. Els organismes que ocupen nivells tròfics més alts tenen concentracions més elevades d'aquests compostos, el que es tradueix en problemes de salut (1).

L'interès d'emprar aus com a monitors de contaminació ambiental ha augmentat, ja que aquestes ocupen un ampli rang en els nivells tròfics. A més estan àmpliament distribuïdes, presenten un període de vida llarg i són sensibles a canvis de l'ambient. Totes aquestes característiques les converteixen en indicadors ideals per valorar la salut ambiental i actuen així com a bioindicadors d'exposició temporals i espacials (1).

Aus bioindicadores de metalls pesants

En diversos estudis sobre acumulació de metalls pesants en òrgans i teixits de *Passer domesticus* i de *Columbia livia*, tant de zones urbanes amb diferents graus d'industrialització com de zones rurals, es van trobar evidències que els ambients urbans estan tan contaminats com les àrees industrialitzades. Es va concloure que existeix una relació significativa entre la concentració atmosfèrica de metalls, la densitat del trànsit de vehicles, els aliments i l'hàbitat. Així, en àrees urbanes els gasos dels vehicles són una de les majors fonts de contaminació per metalls a l'atmosfera, i afecten també al sòl, a l'aigua i a les fonts d'aliment. Aquest fenomen es relaci-

ona també amb els hàbits alimentaris d'aquestes aus, com el consum de partícules a prop de les carreteres. A més, els metalls pesants en cries reflecteixen els nivells de contaminació locals, ja que els pollets són alimentats amb recursos propers a la colònia de reproducció (1).

Un altre estudi en què es van avaluar diverses espècies d'aus (*Falco peregrinus*, *Accipiter nisus*, *Lagopus lagopus*, *Passer domesticus*) com a bioindicadors de metalls pesants mitjançant l'anàlisi de les plomes, va evidenciar que la contaminació per metalls es pot donar per unió externa a les plomes o per deposició interna en l'estructura de la ploma en creixement des del torrent sanguini. Com a diferències entre espècies, es va trobar que les partícules externes

